

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU ŁÓDZKIEGO POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO ZA OKRES OD 11 VI 2003 DO 7 VI 2006 R.

Sprawy organizacyjne

Na dzień 7 czerwca 2006 r. Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Historycznego liczył 244 członków, zatem od 11 czerwca 2003 r. ubyło 15 członków.

Zmiany w liczebności Oddziału Łódzkiego PTH wyniknęły z trzech powodów:

- weryfikacji (Zarząd OŁ PTH w dniach 21 stycznia i 21 kwietnia 2004 r. podjął decyzję o skreśleniu 29 osób z powodu zaległości składowych, zmiany miejsca zamieszkania i zerwania kontaktu z PTH),
- rezygnacji (2 osoby – Stefan Wyszyński w 2004 i Andrzej Kędziński w 2005 r.),
- przyjęć nowych członków Oddziału Łódzkiego – łącznie 29 osób (od 7 czerwca 2003 – 11 osób; 2004 – 5 osób; 2005 – 10 osób; 2006 – 3 osoby)
- śmierci członków Oddziału (12 osób).

W okresie trwania kadencji zmarło 9 członków Oddziału¹, w tym dwaj Członkowie Honorowi PTH – doc. dr **Mieczysław Bandurka** (zm. 17 czerwca 2003 r.) i prof. **Barbara Wachowska** (zm. 2 lutego 2005 r.). Zaledwie 3 dni przed poprzednim Walnym Zebraniem Sprawozdawczo-Wyborczym OŁ PTH pożegnaliśmy byłego wieloletniego prezesa Oddziału - prof. **Józefa Śmiałowskiego** (zm. 8 czerwca 2003 r.). Dowiedzieliśmy się także już po poprzednim Walnym Zebraniu o śmierci dra **Cezarego Jabłońskiego** (zm. latem 2002 r.).

W dniu 11 czerwca 2003 r. na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym członków OŁ PTH wybrano nowe władze Oddziału. Prezesem Oddziału została prof. nadzw. dr hab. **Alicja Szymczakowa**, do Zarządu – poza Prezesem – weszło 16 osób a mianowicie:

- w skład Prezydium: wiceprezesa - ds. organizacyjnych - dr **Jan Chańko**, ds. wydawniczych oraz redaktor „Rocznika Łódzkiego” - prof. nadzw. dr hab. **Maria Nartowicz-Kot**; sekretarz Oddziału - mgr **Tomasz Pietras**; skarbnik - dr hab. **Jolanta Daszyńska**; zastępca skarbnika - dr **Piotr Robak**; finanse - mgr **Jan Tomczak**.

- jako członkowie Zarządu: mgr **Konrad Czernielewski**, dr **Marek Dutkiewicz**, dr **Marzena Iwańska**, dr **Jarosław Kita**, dr **Piotr Krupczyński**, dr hab. **Tadeusz Nowak**, dr hab. **Leszek Olejnik**, prof. dr hab. **Stefan Pytlas**, prof. zw. dr hab. **Jan Szymczak**, mgr **Urszula Zarzycka-Sutter**.

Na zebraniu Zarządu w dniu 30 września 2003 r. do Zarządu dokooptowany został mgr **Robert Urbaniak**, któremu powierzono funkcję zastępcy sekretarza. Mgr R. Urbaniak wraz z mgr T. Pietrasem jest odpowiedzialny za aktualizację i rozbudowę strony internetowej OŁ PTH.

W dniu 17 września 2004 r. decyzją Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Historycznego obradującego w Krakowie, członek naszego Oddziału, prof. zw. dr habil. **Stanisław Marian Zajączkowski**, otrzymał godność Członka Honorowego PTH za wybitne zasługi w realizacji jego celów statutowych. Profesor jest w chwili obecnej jedynym żyjącym Członkiem Honorowym PTH w z naszego oddziału.

Dwaj członkowie Zarządu OŁ PTH pełnią funkcje w Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Historycznego. Prof. **Jan Szymczak** w nowym składzie Zarządu Głównego objął funkcję Wiceprezesa Zarządu Głównego PTH do spraw organizacyjnych i kontaktów z oddziałami, zaś prof. nadzw. dr hab. **Maria Nartowicz-Kot** jest członkiem komisji dydaktycznej Zarządu Głównego PTH. W składzie Głównej Komisji Rewizyjnej znalazł się dr **Marek Dutkiewicz**, zaś w Sądzie Koleżeńskim I instancji - prof. zw. dr hab. **Waldemar Ceran**.

¹ Zmarli: Mieczysław Bandurka, Felicja Bortnowska, Marek Budziarek, Bronisława Chadrysiak, Cezary Jabłoński, Józef Matuszewski, Waldemar Michowicz, Zdzisław Orłowski, Roman Peska, Wiktor Pietruszka, Barbara Wachowska, Jerzy Wojciechowski.

Komisję Rewizyjną w okresie sprawozdawczym tworzyli: przewodniczący dr **Bogusław Rakowski** oraz członkowie - mgr **Janusz Frenkel** (sekretarz), dr **Maciej Janik**, mgr **Andrzej Kędziński** i dr **Tomasz Toborek**.

Podczas Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego OŁ PTH w dniu 11 czerwca 2003 r. wybrano także delegatów na Walne Zgromadzenie PTH. Delegatami zostali: Maria Nartonowicz-Kot, Alicja Szymczakowa, Stefan Pytlas, Jan Szymczak, Jan Chańko, Waldemar Ceran, Jolanta Daszyńska, Janusz Frenkel, Marzena Iwańska, Tomasz Pietras, Piotr Robak, Krzysztof Woźniak i Marek Dutkiewicz. Zastępcami delegatów zostali: Andrzej Kędziński, Julian Kuciński i Bogusław Rakowski.

W minionej kadencji Zarząd OŁ PTH zbierał się 8 razy (2003 – 2; 2004 – 4; 2005 – 2 razy). Problematyka posiedzeń Zarządu obejmowała sprawy wydawnicze, naukowe oraz organizacyjne.

W sprawach wydawniczych omawiano:

- zasady funkcjonowania i finansowania „Rocznika Łódzkiego”,
- wyniki rozmów, prowadzonych z władzami samorządowymi Konstantynowa Łódzkiego w sprawie monografii tej miejscowości,
- kwestię opracowania przez zespół pod kierunkiem dra J. Chańko opracowania o charakterze albumowym oraz wystawy i strony internetowej dotyczącej dorobku kulturowego mniejszości narodowych woj. łódzkiego.
- sprawę publikacji książki J. Chańko, Z. Onufrzak, *Z dziejów konspiracji młodzieżowych w Łodzi 1948-1953*, Łódź 2005.

Wśród spraw naukowych omawiano przede wszystkim:

- kalendarz i tematykę odczytów plenarnych w siedzibie Oddziału,
- terminy i tematykę sesji naukowych i popularnonaukowych oraz spotkań środowiskowych, organizowanych pod patronatem lub przy współudziale OŁ PTH.
- objęcie przez Oddział Łódzki PTH honorowego patronatu nad konkursem dydaktycznym dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów pt. *Łódzkie Igrzyska Humanistyczne (I i II edycja)* zorganizowanym przez Zespół Szkół ZNP w Łodzi oraz konkursem pt. *Ocalić od zapomnienia... Moja szkoła na kartach historii* zorganizowanym przez Wydział Zbiorów Specjalnych PBW w Łodzi.

W ramach spraw organizacyjnych zajmowano się przede wszystkim:

- weryfikacją członków i skreśleniami z powodu wieloletnich zaległości składkowych i zerwania kontaktu z Oddziałem Łódzkim PTH (2 posiedzenia 21 stycznia i 21 kwietnia 2004 r.)
- przyjęciami nowych członków,
- treścią rocznych sprawozdań przedkładanych Zarządowi Głównemu PTH,
- wysokością składek członkowskich i problemami związanymi z terminowym ich regulowaniem,
- kolportażem i przechowywaniem wydawnictw Oddziału Łódzkiego PTH,
- działalnością kół terenowych w Piotrkowie Trybunalskim i Tomaszowie Mazowieckim oraz potrzebie reaktywowania działalności kół w Sieradzu i Pabianicach
- działalnością sekcji dydaktycznej Oddziału Łódzkiego PTH
- zawartością witryny internetowej Oddziału Łódzkiego PTH

Działalność naukowa

W okresie sprawozdawczym odbyły się 22 odczyty plenarne w siedzibie Oddziału Łódzkiego PTH oraz 34 poza siedzibą Oddziału (załącznik 1). Oddział uczestniczył w organizacji dwóch sesji naukowych (w Piotrkowie Trybunalskim), trzech sesji popularnonaukowych (w Tomaszowie Mazowieckim i Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi). Oddział Łódzki PTH współpracował przy organizacji jednej międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Spory o państwo w dobie nowożytnej. Między racją stanu a partykularyzmem” (załącznik 2).

W wykazie odczytów wygłoszonych przez członków OŁ PTH znalazły się wyłącznie te, które zostały zgłoszone przez Autorów do Prezydium Oddziału i wykaz ten, jak można sądzić, nie w pełni oddaje stopień aktywności naukowej środowiska historyków będących członkami PTH.

Wydawnictwa

Na działalność wydawniczą Oddziału złożyły się periodyczne publikacje własne (wydawane wraz z Archiwum Państwowym w Łodzi), tj. „Rocznik Łódzki” i prace opublikowane we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami. Łącznie w okresie sprawozdawczym opublikowano (wydawnictwa własne): trzy tomy „Rocznika Łódzkiego” i jedną monografię. We współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi autorzy z OŁ PTH (prof. dr hab. Maria Nartonowicz-Kot, prof. Leszek Olejnik, dr Jacek Walicki, dr Krzysztof Woźniak) opracowali wydawnictwo albumowe pod red. dr. Jana Chańko pt. *Bliscy z daleka. Dziedzictwo kulturowe mniejszości narodowych województwa łódzkiego*, które oczekuje na druk. Odnośnie Konstaktynowa Łódzkiego podpisana została umowa na realizację w roku 2006 monografii miasta, której redakcję objęła prof. dr hab. Maria Nartonowicz-Kot.

Koło w Tomaszowie Mazowieckim opublikowało w 2003 r. piąty już zeszyt Tomaszowskiego Słownika Biograficznego. Koło w Piotrkowie Trybunalskim wydało książkę pt. *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa*, będącą zbiorem referatów wygłoszonych podczas sesji naukowej 21 maja 2005 roku. Wykaz wszystkich publikacji oddziału z lat 2003-2006 zawiera załącznik nr 3.

Olimpiady i konkursy historyczne

Okręgowy Komitet Olimpiady Historycznej w sposób konsekwentny i pełny – w formie sprawozdań przedkładanych Zarządowi – dokumentuje swoją działalność.

W okresie sprawozdawczym odbyły się: XXX (2003/2004), XXXI (204/2005), XXXII (2005/2006) Olimpiady Historyczne – zorganizowane przez Komitet Okręgowy Olimpiady Historycznej w Łodzi. W skład Okręgowego Komitetu Olimpiady Historycznej w latach 2003-2006 wchodził: prof. dr hab. M. Nartonowicz-Kot – przewodnicząca, mgr J. Tomczak – sekretarz oraz członkowie: prof. zw. dr hab. Stanisław Marian Zajączkowski, prof. zw. dr hab. Jan Szymczak, prof. dr hab. Kazimierz Badziak, dr hab. Katarzyna Jedynakiewicz, dr Tadeusz Grabarczyk oraz dr Piotr Kruczyński. Z Komitetem współpracowali ponadto: dr Jan Chańko, mgr Sylwia Hadrysiak, dr Marzena Iwańska, dr Krzysztof Mucha, mgr Alina Popławska, dr Marta Sikorska-Kowalska.

W roku akademickim 2003/2004 odbyła się XXX Olimpiada Historyczna

Do eliminacji I stopnia (szkolnych) przystąpiło 299 uczniów z 57 szkół. Do udziału w II etapie (okręgowym) szkoły zaproponowały 168 uczniów. Z ogólnej liczby zaproponowanych Komitet Okręgowy po przeprowadzeniu weryfikacji nadesłanych prac pisemnych zakwalifikował do zawodów okręgowych 98 uczniów. Zawody okręgowe XXX Olimpiady Historycznej zostały przeprowadzone w dniach 11, 16-17 stycznia 2004 roku w gmachu Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Na podstawie wyników eliminacji wyłoniono 17 uczniów, których zaproponowano Komitetowi Głównemu Olimpiady Historycznej w Toruniu, jako kandydatów do eliminacji III stopnia (centralnych). Komitet Główny Olimpiady Historycznej w Toruniu po przeprowadzeniu weryfikacji prac pisemnych II etapu zakwalifikował do eliminacji centralnych 13 uczniów. Eliminacje centralne odbyły się w dniach 26-30 marca 2004 roku w Gdańsku Jelitkowie. Spośród 13 uczniów zakwalifikowanych do eliminacji centralnych trzech z nich zostało laureatami konkursu:

Adam Gniazdowski z XXI LO w Łodzi - opiekun - **mgr Barbara Baranowska**

Bartosz Kaczorowski z XXXI LO w Łodzi - opiekun - **mgr Sławomir Kaczmarek**

Michał Świąder z I LO w Łodzi - opiekun - **dr Sławomir Telega**

Natomiast 6 osób uzyskało tytuł finalisty zawodów centralnych.

W ramach XXX Olimpiady Historycznej został przeprowadzony konkurs "Parlamentaryzm w Polsce" na temat "Konstytucyjne modele rządów w Polsce od 2 połowy XVI wieku do czasów współczesnych (regulacje prawne a ustroj rzeczywistości)", do którego przystąpiło 68 uczniów. Do centralnego etapu zakwalifikowało się dwóch uczniów. Tytuł laureata zawodów centralnych uprawniający do przyjęcia na studia prawnicze bez egzaminu wstępnego uzyskał:

Adam Pązik - I LO w Bełchatowie

W roku akademickim 2004/2005 odbyła się XXXI Olimpiada Historyczna.

Do eliminacji I stopnia (szkolnych) przystąpiło 309 uczniów z 43 szkół. Do udziału w II etapie (okręgowym) szkoły zaproponowały 171 uczniów. Z ogólnej liczby zaproponowanych Komitet Okręgowy po przeprowadzeniu weryfikacji nadesłanych prac pisemnych zakwalifikował do zawodów okręgowych 74 uczniów. Zawody okręgowe XXXI Olimpiady Historycznej zostały przeprowadzone w dniach 8, 14-15 stycznia 2005 roku w gmachu Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Na podstawie wyników eliminacji wyłoniono 17 uczniów, których zaproponowano Komitetowi Głównemu Olimpiady Historycznej w Toruniu, jako kandydatów do eliminacji III stopnia (centralnych). Komitet Główny Olimpiady Historycznej po przeprowadzeniu weryfikacji prac pisemnych II etapu zakwalifikował do eliminacji centralnych 7 uczniów. Eliminacje centralne odbyły się w dniach 1-5 kwietnia 2005 roku w Gdańsku Jelitkowie. Spośród 7 uczniów zakwalifikowanych do eliminacji centralnych, jeden z nich uzyskał tytuł laureata konkursu –

Michał Stobnicki z I LO w Łowiczu - opiekun - **mgr Renata Ciesielska**

Pozostali uczniowie uzyskali tytuł finalisty zawodów centralnych.

W roku akademickim 2004/2005 w ramach XXXI Olimpiady Historycznej został przeprowadzony konkurs "Parlamentaryzm w Polsce" na temat "Konstytucja jako odzwierciedlenie struktur społecznych i państwowych w Polsce", do którego przystąpiło 63 uczniów. Po egzaminie, który polegał na rozwiązaniu testu, do centralnego etapu zakwalifikował się uczeń II klasy I Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Piotrkowie Trybunalskim - **Piotr Domarańczyk**, który w eliminacjach centralnych uzyskał pozytywne oceny.

W roku akademickim 2005/2006 odbyła się XXXII Olimpiada Historyczna.

Do eliminacji I stopnia (szkolnych) przystąpiło 346 uczniów z 45 szkół. Do udziału w II etapie (okręgowym) szkoły zaproponowały 181 uczniów. Z ogólnej liczby zaproponowanych Komitet Okręgowy po przeprowadzeniu weryfikacji nadesłanych prac pisemnych zakwalifikował do zawodów okręgowych 115 uczniów. Zawody okręgowe XXXII Olimpiady Historycznej zostały przeprowadzone w dniach 7, 13 i 14 stycznia 2006 roku w gmachu Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Na podstawie wyników eliminacji, jury pod przewodnictwem prof. dr hab. Marii Nartonowicz-Kot wyłoniło 13 uczniów, których zaproponowano Komitetowi Głównemu Olimpiady Historycznej w Toruniu, jako kandydatów do eliminacji III stopnia (centralnych). Komitet Główny Olimpiady Historycznej, po przeprowadzeniu weryfikacji prac pisemnych II etapu zakwalifikował do eliminacji centralnych 7 uczniów. Eliminacje centralne odbyły się w dniach 31 marca - 4 kwietnia 2006 roku w Gdańsku Jelitkowie. Spośród 7 uczniów zakwalifikowanych do eliminacji centralnych, dwóch z nich uzyskało tytuł laureata konkursu -

Kamil Piskała - z XXV LO im. S. Żeromskiego w Łodzi - opiekun - **mgr Gabriela Rybarczyk**

Tomasz Zawisza - z I LO im. J. Dąbrowskiego w Tomaszowie Mazowieckim - opiekun - **mgr Wojciech Małagocki**

Pozostali uczniowie uzyskali tytuł finalisty zawodów centralnych.

W ramach XXXII Olimpiady Historycznej został przeprowadzony konkurs „Parlamentaryzm w Polsce” na temat "Parlamentaryzm w dziejach Polski na tle Europy od średniowiecza do współczesności", do którego przystąpiło 42 uczniów, lecz nikt nie został laureatem. Wyniki olimpiad prezentuje załącznik nr 4.

Działalność kół terenowych i sekcji

W ramach OŁ PTH istnieją Koła Terenowe w: Pabianicach, Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu, Tomaszowie Mazowieckim oraz Sekcja Dydaktyczna.

Żywszą działalność wykazują tylko koła w Tomaszowie Mazowieckim i Piotrkowie Trybunalskim, które dokumentują swa działalność corocznymi sprawozdaniami. Działalność kół w Pabianicach i Sieradzu zamarła.

Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego w Piotrkowie Trybunalskim

Koło liczy obecnie 30 członków. Skład zarządu:

przewodniczący: dr **Marek Dutkiewicz**

sekretarz: mgr **Anna Ritter**

skarbnik: dr **Paweł Olszewski**

członek zarządu mgr **Jacek Łukasik**

Koło piotrkowskie działa głównie organizując zebrania naukowe z odczytami członków, spotkania z gośćmi z zewnątrz oraz współorganizując sesje i inne imprezy naukowe. Ogółem w okresie sprawozdawczym Koło zorganizowało 8 odczytów. Miejscem odczytów była najczęściej Filia Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim. 11 marca 2005 roku odbyło się spotkanie z księdzem Prałatem Profesorem Zdzisławem Jastrzębic Peszkowskim - kapelanem Rodzin Katyńskich, które zgromadziło kilkaset osób, głównie uczniów i studentów. 21 maja 2005 r. Koło PTH w Piotrkowie było współorganizatorem sesji naukowej *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa W 90-tą rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70-tą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego*, która miała miejsce na zamku królewskim w Piotrkowie. W trakcie tej sesji aż 5 członków koła wygłosiło referaty. Trafiły one następnie do publikacji książkowej pod tym samym tytułem, której redaktorem był dr Marek Dutkiewicz.

Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego w Tomaszowie Mazowieckim

Koło liczy obecnie 9 członków. Do 31 grudnia 2005 roku kierował nim jako przewodniczący mgr **Andrzej Kędziński**, który niestety złożył rezygnację z pełnionej funkcji i członkostwa w PTH. Obowiązki przewodniczącego pełnił następnie dotychczasowy wiceprzewodniczący - mgr **Andrzej Wróbel**. Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Koła PTH w Tomaszowie Mazowieckim odbyło się 5 czerwca 2006 r. Nowy skład Zarządu :

przewodniczący: mgr **Andrzej Wróbel**

zastępca przewodniczącego: mgr **Jolanta Wawrzeńczyk**

sekretarz: mgr **Jerzy Wojniłowicz**

skarbnik: dr hab. **Krzysztof Tomasz Witczak**

W okresie sprawozdawczym członkowie Koła OŁ PTH w Tomaszowie Mazowieckim ogłosili 5 odczytów historycznych i współorganizowali 2 sesje popularnonaukowe – poświęcone Operacji Burza w Piotrkowskim (we wrześniu 2004 r.) i z okazji 600 lecia Białobrzegów (4 czerwca 2005 r.). Koło to prowadziło także inne, różnorodne formy działalności. W dniu 13 lipca 2003 r. członkowie Koła PTH w Tomaszowie Mazowieckim wzięli udział w obchodach 140. rocznicy walk powstańczych 1863 r. Co roku 1 listopada członkowie Koła uczestniczą w dorocznej kweście na rzecz ratowania grobów zasłużonych tomaszowian. W 2005 r. uczestniczyli ponadto w kweście na rzecz ratowania zabytkowego kościoła w Białobrzegach. 15 września 2003 r. Zarząd lokalnego Koła PTH przekazał władzom Tomaszowa propozycje napisów, które mają zostać umieszczone na tablicach informacyjnych na wybranych budynkach w mieście. W kwietniu 2004 r. Koło PTH w Tomaszowie Mazowieckim poparło inicjatywę nadania stadionowi KS Lechia imienia Braci Godajów. W maju udostępniło Koło Rodzin Legionowych informacje biograficzne do umieszczenia na Pomniku Poległych Legionistów. W październiku 2004 r. członek Koła – Stanisław Zakrzewski zorganizował wycieczkę do Warszawy Szlakiem Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz szlakiem Powstania Warszawskiego. 12 listopada 2004 r. miało miejsce odsłonięcie tablicy pamiątkowej na budynku Urzędu Pocztowego poświęconej uwolnieniu w listopadzie 1918 r. miasta Tomaszowa spod okupacji niemieckiej. Inicjatorami było Koło PTH i Muzeum w Tomaszowie. W styczniu 2005 roku członkowie Koła w Tomaszowie sporządzili dla Wydziału Promocji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego plan prac porządkowych na Cmentarzu Wojennym. W lutym 2005 r. sekretarz Koła – Jerzy Wojniłowicz przesłał do dyrekcji Muzeum Powstania Warszawskiego nazwiska poległych tomaszowian, które umieszczono na Murze Pamięci. Koło aktywnie współpracuje z miejscowym Związkiem Piłsudczyków przy rekonstrukcji Pomnika Poległych Legionistów. W kwietniu 2005 r. opracowali wspólnie tekst tablicy umieszczonej na Pomniku Poległych Legionistów. Zgłosili do suplementu *Wielkiej encyklopedii powszechnej PWN* poprawione hasła dotyczące tomaszowian. Mgr Andrzej Wróbel z Koła w Tomaszowie był współautorem monografii: *Białobrzegi 1405-1977*. W okresie sprawozdawczym koło było współwydawcą 5 zeszytu Tomaszowskiego Słownika Biograficznego.

Sekcja Dydaktyki Historii

W ramach Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego działa Sekcja Dydaktyki Historii kierowana przez dr Jana Chańko. Członkowie sekcji współpracują ze środowiskiem nauczycielskim, szkołami łódzkimi, ośrodkami kształcenia nauczycieli, muzeami. 14 maja 2005 r. OŁ PTH był współorganizatorem sesji popularno-naukowej pt.: *Grupy rekonstrukcji historycznych a środowisko historyczne*, podczas której referaty wygłosili dr Jan Chańko, dr Krzysztof Mucha i mgr Konrad Czerniejewski. Sesji tej towarzyszył pokaz Grupy Rekonstrukcji Historycznych 1 Samodzielnej Brygady Spadochronowej Związku Polskich Spadochroniarzy, Oddziału XII w Łodzi. 7 kwietnia 2006 r. dr Jan Chańko, wygłosił odczyt pt. *Patriotyzm czy patriotyzmy ?* na seminarium *Dziś i jutro edukacji patriotycznej w szkole*, które miało miejsce w Szkole Podstawowej nr 81 w Łodzi. 26 kwietnia dr Jan Chańko oraz dr Krzysztof Mucha wygłosili referaty o treści dydaktycznej w ramach Ogólnopolskiej Konferencji *Edukacja regionalna w teorii i praktyce*, która miała miejsce w Łodzi. Członek Oddziału Łódzkiego PTH i zarazem nauczyciel historii – mgr Dariusz Szlowski był Przewodniczącym Zespołu Organizacyjnego Konkursu Historycznego dla Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych w Łodzi pt. *Łódzkie Igrzyska Humanistyczne*. Inny członek Oddziału Łódzkiego PTH – prof. dr hab. Albin Głowacki jest od 2003 r. przewodniczącym Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym.

Strona internetowa Oddziału Łódzkiego PTH

W 2004 r. została ostatecznie opracowana i uruchomiona oficjalna strona internetowa Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego. Twórcy strony to mgr Robert Urbaniak i mgr

Tomasz Pietras. Funkcjonuje ona na serwerze Uniwersytetu Łódzkiego pod adresem <http://www.pthlodz.uni.lodz.pl>. Do chwili obecnej zanotowano ponad 32 000 odwiedzin.

Strona zawiera m.in.:

- informacje o aktualnych odczytach i konferencjach w siedzibie Oddziału,
- wykaz wcześniejszych odczytów, sesji i konferencji,
- wyniki ostatnich wyborów władz Oddziału Łódzkiego,
- informacje o władzach Oddziału wraz z biogramami aktualnych Prezesów,
- biogramy wszystkich Członków Honorowych PTH z Łodzi,
- dokładną historię Oddziału Łódzkiego PTH w latach 1927-2004,
- sprawozdanie z działalności Oddziału za lata 2000-2003,
- wykaz publikacji Oddziału Łódzkiego PTH,
- spisy treści wszystkich Roczników Łódzkich z lat 1989-2004,
- bibliografię zawartości Rocznika Łódzkiego do 1979,
- galerię portretów Prezesów Oddziału Łódzkiego PTH oraz Członków Honorowych,
- klika zdjęć pierwszego prezesa Oddziału Łódzkiego PTH – Zygmunta Lorentza,
- zestaw zdjęć z konferencji, odczytów i olimpiad historycznych,
- informacje o kołach terenowych działających przy Oddziale Łódzkim PTH,
- pełny tekst statutu Polskiego Towarzystwa Historycznego,
- wzór deklaracji członkowskiej Oddziału Łódzkiego PTH,
- list przewodni Prezesa OŁ PTH adresowany do nauczycieli i regionalistów,
- materiały dla uczestników olimpiad i konkursów historycznych,
- artykuły i materiały dydaktyczne dla nauczycieli i studentów historii,
- informacje o konkursach dydaktycznych, którym patronuje Oddział Łódzki PTH,
- zestaw odnośników do innych stron internetowych przydatnych historykom,

Współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi

OŁ PTH stale współpracuje z władzami UŁ różnego szczebla. Największe znaczenie ma współdziałanie z władzami Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego i z władzami Instytutu Historii UŁ. OŁ PTH uzyskuje bowiem wsparcie materiałowe i organizacyjne dla swych poczynań ze strony wymienionych instytucji. W IH mieści się siedziba Zarządu i w jego salach odbywają się posiedzenia naukowe, zaś Biblioteka IH UŁ przechowuje wydawnictwa Oddziału.

Oddział Łódzki PTH utrzymuje bliskie kontakty z Dyrekcją Archiwum Państwowego w Łodzi i jego oddziałami terenowymi – Archiwum jest współwydawcą „Rocznika Łódzkiego”.

Ponadto nasz Oddział w różnym stopniu współpracuje z organizacjami, instytucjami i urzędami administracyjnymi, samorządowymi i społecznymi z obszaru województwa łódzkiego wśród których wymienić trzeba:

- władze rektorskie Uniwersytetu Łódzkiego,
- władze dziekańskie Wydziału Filozoficzno-Historycznego,
- dyrekcję Instytutu Historii UŁ,
- Archiwum Państwowe w Łodzi,
- Urząd Marszałkowski w Łodzi,
- Prezydenta Miasta Łodzi,
- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Łodzi,
- Wydział Kultury Urzędu Miasta Łodzi,
- władze oświatowe Łodzi, Sieradza, Piotrkowa, Skierniewic,
- Związek Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi,
- Zarząd Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”
- Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi,
- inne muzea historyczne Łodzi, Tomaszowa Mazowieckiego, Piotrkowa Trybunalskiego, Łęczycy, Sieradza i Pabianic,

- Instytut Pamięci Narodowej w Łodzi,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku w Łodzi,
- Akademię Świętokrzyską, filię w Piotrkowie Trybunalskim,
- Urząd Miasta Konstantynowa Łódzkiego,
- Urząd Miasta i Gminy Uniejów,
- władze powiatowe i gminne Piotrkowa Trybunalskiego i Tomaszowa Mazowieckiego,
- Płockie Towarzystwo Naukowe. Oddział w Łęczycy,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej,
- Towarzystwo Przyjaciół Aleksandrowa Łódzkiego,
- Związek Piłsudczyków w Tomaszowie Mazowieckim,
- Koło Rodzin Legionowych w Tomaszowie Mazowieckim,
- Komitet Opieki nad Grobami Zasłużonych Tomaszowian.

opracowali - Jan Chańko, Tomasz Pietras

Załącznik 1

Odczyty zorganizowane przez OŁ PTH lub wygłoszone przez członków OŁ PTH.

Od 11 czerwca 2003 do 7 czerwca 2006 r. w siedzibie Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego miały miejsce następujące odczyty historyczne:

Odczyty plenarne:

1. **prof. dr hab. Alicja Szymczakowa**, *Rodzina szlachecka w Polsce późnego średniowiecza*, 22 października 2003 roku.
2. **prof. dr hab. Jan Szymczak, dr Tadeusz Grabarczyk i dr Anna Kowalska-Pietrzak**, *Panel dyskusyjny - Rzeczywistość historyczna w "Starej Baśni" Józefa Ignacego Kraszewskiego*, 19 listopada 2003 roku.
3. **dr Katarzyna Jedynakiewicz**, *Emigracja literacka z Niemiec po dojściu Hitlera do władzy - w latach 1933-1945*, 17 grudnia 2003 roku.
4. **prof. dr hab. Kazimierz Badziak**, *Wyprawa kijowska z kwietnia-czerwca 1920 r. Geneza-znaczenie-konsekwencje*, 21 stycznia 2004 roku.
5. **mgr Konrad Czernielewski**, *Z życia codziennego żołnierzy garnizonu łódzkiego w latach 1918-1939.*, 25 lutego 2004 roku.
6. **dr Jacek Walicki**, *Ruch syjonistyczny w Polsce w latach 1926-1930.*, 17 marca 2004 roku.
7. **prof. zw. dr hab. Aleksander Swieżawski**, *Przemysł II w opiniach historyków XIX i XX wieku*. 21 kwietnia 2004 roku.
8. **dr hab. Leszek Olejnik**, *Józef Cyrankiewicz - "wieczny premier" Polski Ludowej*. 19 maja 2004 roku.
9. **dr hab. Tadeusz Nowak**, *Posagi szlachcianek łęczyckich w XV wieku. Prestiż czy bankructwo rodziny ?* 17 listopada 2004 roku.
10. **dr Radosław Żurawski**, *Księżna Dorothea Lieven (1785-1857) wobec Polski i Polaków. Za kulisami wielkiej dyplomacji*. 15 grudnia 2004 roku.
11. **dr Marzena Iwańska**, *Warszawscy pozytywiści o kwestii żydowskiej*, 19 stycznia 2005 roku.
12. **dr Jolanta Daszyńska**, *Stany Południa wobec Unii federalnej USA w latach 1816-1831*, 9 marca 2005 roku.
13. **prof. dr hab. Rafał Stobiecki**, *Historiografia na przełomie XX i XXI wieku. Krajobraz po bitwie*, 13 kwietnia 2005 roku.
14. **dr Jan Chańko**, *Komputerowe testy z historii z lat 1991-2004*, 11 maja 2005 roku.
15. **prof. dr hab. Wanda Nowakowska**, *Powstanie Warszawskie w notatkach członka Delegatury Rządu na Miasto Stołeczne Warszawa, przedwojennego starosty łaskiego - Wiktora Nowakowskiego*, 19 października 2005 roku.
16. **dr Jan Chańko i mgr Zbigniew Onufrzak**, *Konspiracje młodzieżowe w Łodzi w latach 1948-1953 - baza źródłowa i powstanie opracowania*, 26 października 2005 roku.
17. **prof. nadzw. dr hab. Jerzy Grobis**, *Rewolucja amerykańska 1776-1783. Rekapitulacja angielskiej historiografii*, 16 listopada 2005 roku.
18. **dr hab. Paweł Chmielewski**, *George F. Kennan i jego sposób na "powstrzymanie komunizmu"*, 14 grudnia 2005 roku.
19. **dr Krzysztof Mucha**, *Obóz narodowy w Łodzi w latach 30-tych XX wieku.*, 18 stycznia 2006 roku.
20. **dr Piotr Robak**, *Angielskie propozycje zjednoczenia Europy na przełomie XVII i XVIII wieku*, 15 marca 2006 roku.

21. **dr hab. Teresa Wolińska**, *Niegościnni Grecy i ich okropny cesarz. (Biskupa Liutpranda relacja z podróży do Konstantynopola z lat 968-969)*, 26 kwietnia 2006 roku.
22. **prof. zw. dr hab. Wojciech Szczygielski**, *Łagodna rewolucja (1778-1792) a zasada nowocześnie pojmowanej reprezentacji sejmowej*, 17 maja 2006 roku.

Odczyty członków OŁ PTH wygłoszone poza siedzibą Oddziału:

1. **mgr Artur Mękarcki**, *Polscy historycy na obczyźnie wobec stalinowskiej interpretacji dziejów porozbiorowych*, odczyt w siedzibie Koła PTH w Piotrkowie Trybunalskim - 17 grudnia 2003 roku.
2. **prof. dr hab. Alicja Szymczakowa**, *Referat z okazji nadania szkole imienia Jana Łaskiego kanclerza i arcybiskupa gnieźnieńskiego*, odczyt wygłoszony w Łasku w marcu 2004 roku.
3. **dr Ryszard Sajkowski**, *Historia regionu warmińsko-mazurskiego w pracach Muzeum w Ostródzie*, odczyt w siedzibie Koła PTH w Piotrkowie Trybunalskim - 27 kwietnia 2004 roku.
4. **prof. dr hab. Jan Szymczak**, *Zwyczaje i obyczaje rycerskie w Polsce średniowiecznej*, referat wygłoszony w Muzeum w Katowicach - 21 maja 2004 roku.
5. **prof. dr hab. Jan Szymczak**, *Początki broni palnej w Polsce*, referat wygłoszony w siedzibie Oddziału PTH w Katowicach - 21 maja 2004 roku.
6. **prof. dr hab. Maciej Szczerkowski**, *Legenda i prawda o Monte Cassino*, odczyt w siedzibie Koła PTH w Piotrkowie Trybunalskim - 7 czerwca 2004 roku.
7. **mgr Konrad A. Czernielewski**, *W 60 rocznicę walk 1 Samodzielnej Brygady Spadochronowej pod Arnhem*, odczyt w siedzibie Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi. Prelekcji towarzyszył pokaz Grupy Rekonstrukcji Historycznych 1 SBS Związku Polskich Spadochroniarzy - 20 października 2004 roku.
8. **prof. dr hab. Alicja Szymczakowa i prof. zw. dr hab. Wiesław Puś**, 2 referaty wygłoszone podczas sesji popularnonaukowej pt. *650 lat szkolnictwa w Rawie Mazowieckiej*, Rawa Mazowiecka - 22 października 2004 roku.
9. **mgr Tomasz Pietras**, *Co wydarzyło się 11 listopada 1918 roku ?*, referat wygłoszony w Aleksandrowie Łódzkim - 11 listopada 2004 roku.
10. **prof. dr hab. Jan Szymczak**, *Arcybiskupi gnieźnieńscy: bł. Bogumił i Jakub Świnka - najstarsi dobrodziejcy Uniejowa oraz Maciej Łubieński - restaurator średniowiecznej świetności miasta*, odczyt wygłoszony na uroczystej sesji Rady Gminy Uniejów - 14 maja 2005 roku.
11. **dr Jan Chańko**, *Dydaktyczne walory prezentacji grup rekonstrukcji historycznych w procesie edukacji historycznej młodzieży* - referat wygłoszony podczas sesji popularnonaukowej pt. *Grupy rekonstrukcji historycznych a środowisko historyczne. Miejsce* - Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi - 14 maja 2005 roku.
12. **dr Krzysztof W. Mucha**, *Działalność grup rekonstrukcji historycznych a wybrane metody aktywizujące w kształceniu historycznym młodzieży wykorzystujące uczenie przez doświadczenie i przeżywanie* - referat wygłoszony podczas sesji popularnonaukowej pt. *Grupy rekonstrukcji historycznych a środowisko historyczne. Miejsce* - Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi - 14 maja 2005 roku.
13. **mgr Konrad Czernielewski**, *Grupy rekonstrukcji historycznych - ich wykorzystanie w pracy oświatowej muzeów (na przykładzie Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi)* - referat wygłoszony podczas sesji popularnonaukowej pt. *Grupy rekonstrukcji historycznych a środowisko historyczne. Miejsce* - Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi - 14 maja 2005 roku.
14. **dr Arkadiusz Adamczyk**, *Post mortem. Kult i legenda Józefa Piłsudskiego* - referat wygłoszony podczas sesji naukowej pt. *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa*.

- W 90-tą rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70-tą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego - Zamek Królewski w Piotrkowie Trybunalskim - 21 maja 2005 roku.*
15. **mgr Marta Walak**, *Legioniści w Piotrkowie* - referat wygłoszony podczas sesji naukowej pt. *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa. W 90-tą rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70-tą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego - Zamek Królewski w Piotrkowie Trybunalskim - 21 maja 2005 roku.*
 16. **dr Marek Dutkiewicz**, *Służba Zdrowia Legionów Polskich i jej związek z Ziemią Piotrkowską* - referat wygłoszony podczas sesji naukowej pt. *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa. W 90-tą rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70-tą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego - Zamek Królewski w Piotrkowie Trybunalskim - 21 maja 2005 roku.*
 17. **prof. dr hab. Jerzy Kukulski**, *Miejsce wychowania w myśli państwowej Józefa Piłsudskiego* - referat wygłoszony podczas sesji naukowej pt. *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa. W 90-tą rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70-tą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego - Zamek Królewski w Piotrkowie Trybunalskim - 21 maja 2005 roku.*
 18. **mgr Tomasz Matuszak**, *Materiały archiwalne dotyczące Marszałka Józefa Piłsudskiego w zasobie Centralnego Archiwum Wojskowego* - referat wygłoszony podczas sesji naukowej pt. *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa. W 90-tą rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70-tą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego - Zamek Królewski w Piotrkowie Trybunalskim - 21 maja 2005 roku.*
 19. **dr Anna Kowalska-Pietrzak**, *Rzeczyca. Dzieje miejscowości do początków XX wieku*, odczyt podczas uroczystej sesji Rady Gminy z okazji 670-lecia Rzeczycy - 17 czerwca 2005 roku.
 20. **mgr Andrzej Wróbel**, *Administracja w Białobrzegach w latach 1918-1977*, referat wygłoszony podczas sesji popularnonaukowej z okazji 600-lecia Białobrzegów - 4 czerwca 2005 roku.
 21. **mgr Jerzy Wojniłowicz**, *Straty osobowe ludności gminy Unewel w okresie II wojny światowej*, referat wygłoszony podczas sesji popularnonaukowej z okazji 600-lecia Białobrzegów - 4 czerwca 2005 roku.
 22. **dr Marzena Iwańska**, *Środowiska inteligenckie wobec wydarzeń rewolucyjnych w Łodzi*, odczyt wygłoszony na sympozjum pt. *Rewolucja 1905-1907 w Łodzi. W 100 rocznicę* – 24 czerwca 2005 roku.
 23. **mgr Andrzej Wróbel**, *Administracja i organy bezpieczeństwa w Tomaszowie w latach 1830-1844*, referat wygłoszony podczas sesji Rady Miasta Tomaszowa Mazowieckiego zwołanej z okazji 175. rocznicy nadania Tomaszowowi praw miejskich - 25 czerwca 2005 roku.
 24. **mgr Andrzej Kędzierski**, *Działalność polityczna i wojskowa hr. Antoniego Ostrowskiego podczas Powstania Listopadowego 1830-1831 roku*, referat wygłoszony podczas sesji Rady Miasta Tomaszowa Mazowieckiego zwołanej z okazji 175. rocznicy nadania Tomaszowowi praw miejskich - 25 czerwca 2005 roku.
 25. **prof. dr hab. Jan Szymczak**, *Kształtowanie się kultury rycerskiej w Polsce średniowiecznej i wczesnorennesansowej*, referat wygłoszony na uroczystej sesji Rady Gminy Uniejów - 2 lipca 2005 roku.
 26. **mgr Andrzej Wróbel**, *Organy bezpieczeństwa w Tomaszowie w latach 1830-1918*, odczyt wygłoszony z okazji święta Policji w Tomaszowie Mazowieckim - 25 lipca 2005 roku.
 27. **dr hab. Leszek Olejnik**, *Podziemna łódzka „Solidarność” (1981-1989)* – odczyt wygłoszony na sesji popularnonaukowej z okazji XXV-lecia powstania NSZZ „Solidarność” – 26 sierpnia 2005 roku.
 28. **prof. zw. dr hab. Wiesław Puś**, *Stanisław Staszic - publicysta i działacz gospodarczy*, odczyt w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego - 14 listopada 2005 roku.

29. **prof. dr hab. Jan Szymczak**, *Kazimierz Konradowicz książę łęczycki 1247-1267*, odczyt na sesji z okazji 50-lecia Towarzystwa Miłośników Ziemi Łęczyckiej - 5 grudnia 2005 roku.
30. **prof. nadzw. dr hab. Alicja Szymczakowa**, *Genealogia rodu Łaskich herbu Korab*, referat na sesji popularnonaukowej w wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łodzi – 5 kwietnia 2006 roku.
31. **prof. zw. dr hab. Stanisław Marian Zajączkowski**, *Rozwój posiadłości rodu Łaskich na ziemiach Polski Środkowej od końca XIV do początku wieku XVI*, referat na sesji popularnonaukowej w wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łodzi – 5 kwietnia 2006 roku.
32. **dr Jan Chańko**, *Patriotyzm czy patriotyzmy?*, referat wygłoszony 7 kwietnia 2006 r. na seminarium *Dziś i jutro edukacji patriotycznej w szkole* (Szkoła Podstawowa nr 81 w Łodzi).
33. **dr Jan Chańko**, *Walory wychowawcze edukacji regionalnej w nauczaniu historii*, referat wygłoszony 26 kwietnia 2006 r. w Łodzi w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Edukacja regionalna w teorii i praktyce.
34. **dr. Krzysztof W. Mucha**, *Walory wychowawcze i kształcące historii regionalnej i lokalnej w pracy metodą projektów*, referat wygłoszony 26 kwietnia 2006 r. w Łodzi w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Edukacja regionalna w teorii i praktyce.

Załącznik 2

Sesje naukowe i spotkania środowiskowe zorganizowane przez Oddział Łódzki PTH

Od 11 czerwca 2003 do 7 czerwca 2006 r. Oddziału Łódzki Polskiego Towarzystwa Historycznego i jego Koła Terenowe zorganizowały lub współorganizowały następujące sesje i konferencje historyczne:

1. Sesja popularnonaukowa - *Operacja Burza na terenie Inspektoratu Piotrkowskiego AK*. Zorganizowana przez Muzeum w Tomaszowie oraz Koło OŁ PTH z inicjatywy prezesa Koła - mgr Andrzeja Kędzierskiego - wrzesień 2004 roku.
2. *Spotkanie z księdzem Pralatem Profesorem Zdzisławem Jastrzębic Peszkowskim - kapłanem Rodzin Katyńskich*. Organizator - Koło OŁ PTH w Piotrkowie Trybunalskim - 11 marca 2005 roku.
3. Sesja popularnonaukowa - *Grupy rekonstrukcji historycznych a środowisko historyczne*. Organizatorzy: Polskie Towarzystwo Historyczne - Oddział w Łodzi, Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi oraz Grupa Rekonstrukcji Historycznych I Samodzielnej Brygady Spadochronowej. Miejsce - Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi - 14 maja 2005 roku.
4. Sesja naukowa pt. - *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa. W 90-tą rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70-tą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego*. Współorganizator - Koło OŁ PTH w Piotrkowie Trybunalskim. Miejsce - Zamek Zygmunta Starego w Piotrkowie Trybunalskim - 21 maja 2005 roku.
5. Sesja popularnonaukowa z okazji *600-lecia Białobrzegów (obecnie dzielnicy Tomaszowa Mazowieckiego)*. Organizator - Koło OŁ PTH w Tomaszowie Mazowieckim - 4 czerwca 2005 roku.
6. Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. - *Spory o państwo w dobie nowożytnej. Między racją stanu a partykularyzmem*, zorganizowana przez Instytut Historii Uniwersytetu Łódzkiego, Zakład Historii Nowożytnej Krajów Nadbałtyckich i Zakład Historii Powszechnej Nowożytnej, przy współpracy Oddziału Łódzkiego PTH - Łódź 17-19 listopada 2005 roku.

Załącznik 3
Wydawnictwa Oddziału Łódzkiego PTH
(własne i opublikowane we współpracy)

1. „Rocznik Łódzki”, t. L, 2003, ss. 302. (przy współudziale Archiwum Państwowego w Łodzi)
2. „Rocznik Łódzki”, t. LI, 2004, ss. 284. (przy współudziale Archiwum Państwowego w Łodzi)
3. „Rocznik Łódzki”, t. LII, 2005, ss. 327 (przy współudziale Archiwum Państwowego w Łodzi);
4. Chańko Jan, Onufrzak Zbigniew, *Z dziejów konspiracji młodzieżowych w Łodzi 1948-1953*, Łódź 2005, ss. 364.
5. „Tomaszowski Słownik Biograficzny”, z. 5, 2003 (Koło PTH w Tomaszowie Mazowieckim wspólnie z Muzeum i Archiwum w Tomaszowie)
6. *Marszałek Józef Piłsudski i Jego myśl państwowa. W 90 rocznicę wejścia Legionów Polskich do Piotrkowa i 70 rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego*, pod red. M. Dutkiewicza, Żelów 2005. (Koło PTH w Piotrkowie Trybunalskim)

Załącznik 4
Laureaci i finaliści XXX-XXXII Olimpiad Historycznych oraz
Konkursu Wiedzy o Parlamentaryzmie z województwa łódzkiego.

OLIMPIADA HISTORYCZNA	LAUREACI (L) I FINALIŚCI (F)	NAZWA SZKOŁY	NAUCZYCIEL PROWADZĄCY
XXX (2003/2004)	Adam Gniazdowski (L)	XXI LO w Łodzi	mgr Barbara Baranowska
	Bartosz Kaczorowski (L)	XXXI LO w Łodzi	mgr Sławomir Kaczmarek
	Michał Świąder (L)	I LO w Łodzi	dr Sławomir Telega
	Łukasz Biskupski (F)	II LO w Pabianicach	mgr Sebastian Bryndziak
	Rafał Marciniak (F)	II LO w Piotrkowie Trybunalskim	mgr Teodora Krasoń i mgr Zbigniew Grzeškiewicz
	Marta Miazek (F)	XXVI LO w Łodzi	mgr Krzysztof Sierant
	Dominik Olejnik (F)	I LO w Łowiczu	mgr Renata Ciesielska
	Jarosław Olesiak (F)	XXIV LO w Łodzi	mgr Andrzej Jaśpiński
	Kamil Śmiechowski (F)	IV LO w Łodzi	mgr Andrzej Czurko
Parlamentaryzm	Adam Pązik (L)	I LO w Bełchatowie	
XXXI (2004/2005)	Michał Stobnicki (L)	I LO w Łowiczu	mgr Renata Ciesielska
	Tomasz Banaszek (F)	II LO w Łowiczu	mgr Krzysztof Kaliński
	Agnieszka Kita (F)	IV LO w Łodzi	mgr Joanna Maj
	Kamil Piskała (F)	XXV LO w Łodzi	mgr Gabriela Rybarczyk
	Miłosz Rzepkowski (F)	II LO w Pabianicach	mgr Barbara Mrowicka
	Krzysztof Śledziński (F)	I LO w Tomaszowie Mazowieckim	mgr Wojciech Małagocki
	Marcin Waszak (F)	I LO w Kutnie	mgr Zbigniew Wdowiak
Parlamentaryzm	Piotr Domarańczyk (F)	I LO w Piotrkowie Trybunalskim	
XXXII (2005/2006)	Kamil Piskała (L)	XXV LO w Łodzi	mgr Gabriela Rybarczyk
	Tomasz Zawisza (L)	I LO w Tomaszowie Mazowieckim	mgr Wojciech Małagocki
	Aleksandra Dąbrowska (F)	Samorządowe LO w Opocznie	mgr Małgorzata Kozłowska
	Łukasz Łyczkowski (F)	XX LO w Łodzi	mgr Małgorzata Anusik
	Rafał Ojrzyński (F)	Zespół Szkół Ogólnokształcących im. S. Staszica w Zgierzu	mgr Arkadiusz Walczak
	Anna Tomczak (F)	I LO w Sieradzu	mgr Jolanta Porada-Preś
	Amadeusz Smus (F)	I LO w Sieradzu	mgr Stanisława Ucińska-Piaszczyk